

TALOUSARVIOALOITE 190/2006 vp

Määrärahan osoittaminen suurten kaupunkien joukkoliikennetukeen pääkaupunkiseutu mukaan lukien

Eduskunnalle

Eduskunta edellytti vuoden 2006 talousarvion käsittelyn yhteydessä, että hallitus varautuisi vuoden 2007 budjetissa tukemaan pääkaupunkiseudun ja muiden suurten kaupunkien joukkoliikennettä. Myös valtiovarainvaliokunta painotti vuoden 2006 talousarvion käsittelyn yhteydessä, että suurimpien kaupunkien joukkoliikenteen tulee säilyä todellisenä vaihtoehtona yksityisautoilulle. Tähän lukeutui mukaan myös Helsinki ja muu pääkaupunkiseutu.

Pääkaupunkiseudun kuntien nettomääräinen tuki joukkoliikennepalveluidensa tuotantoon on vuositasolla noin 145 milj. euroa, Tampereen noin 7,5 milj. euroa ja Turun noin 11 milj. euroa, eli maamme suuret kaupungit rahoittavat joukkoliikennepalveluidensa tuotantoa vuodessa yhteensä yli 160 milj. eurolla. Toisin kuin muille kunnille, valtio ei ole toistaiseksi myöntänyt lainkaan avustuksia em. suurten kaupunkien matkalippujen hintojen alentamiseen.

Viime vuosina taloudellisen tilanteen heikentyessä ei joukkoliikenteeseen ole voitu osoittaa riittävästi määrärahoja, vaan joukkoliikenteen matkalippujen hintoja on jouduttu korottamaan yli yleisen hintatason nousun. Tämä on laskenut joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta ja heikentänyt liikennejärjestelmien toimintaa. Yksityisautojen määrä ja käyttö on lisääntynyt varsinkin työmatkaliikenteessä. Seurauksena on ollut myös ilmanlaadun heikkeneminen ja terveyshaittoja ainakin kaupunkien keskustoissa. Kielteiset vaikutukset ulottuvat laajemminkin näiden talous-

alueiden väestön viihtyvyyteen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin.

Edellä mainitun negatiivisen kierteen katkaisemiseksi olisi valtion talousarvioon jo vuodelle 2007 saatava erillinen määräraha käytettäväksi pääkaupunkiseudun, Turun ja Tampereen joukkoliikenteen tukemiseen. Esitystä voidaan perustella myös valtion joukkoliikennemäärärahojen kustannustehokkuudella ja liikennepoliittisella vaikuttavuudella, sillä yli 70 % maamme joukkoliikenteen matkoista tehdään näissä suurissa kaupungeissa.

Kuntien oman arvion mukaan vuosittainen tuen tarve on 20—25 miljoonaa euroa. Tukijärjestelmän aloittamiseksi esitämme vuoden 2007 talousarvioon lisättäväksi 9 miljoonaa euroa tähän tarkoitukseen. Samalla korostamme sitä, että liikenne- ja viestintäministeriön tulisi ryhtyä yhdessä ko. kuntien kanssa laatimaan pitkän aikavälin rahoitussuunnitelmaa osana kokonaisvaltaista joukkoliikenteen kehittämisohjelmaa, joka kytkeytyisi kaupunkiseutujen liikennejärjestelmätyöhön.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 31.60.63 lisäyksenä 9 000 000 euroa suurten kaupunkien joukkoliikennetukeen pääkaupunkiseutu mukaan lukien.

TAA 190/2006 vp — Rakel Hiltunen /sd ym.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Rakel Hiltunen /sd
Jan Vapaavuori /kok
Heli Paasio /sd
Susanna Rahkonen /sd
Pia Viitanen /sd
Saara Karhu /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Reino Ojala /sd

Virpa Puisto /sd
Jukka Gustafsson /sd
Kari Uotila /vas
Pertti Salovaara /kesk
Terhi Peltokorpi /kesk
Timo Soini /ps
Outi Ojala /vas